

DEN DANSKE INDSATS I HELMAND 2008
AFRAPPORTERING 2008

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indledning	3
Den danske indsats i Helmand 2008	4
Situationen i Helmand	5
Den politiske situation	5
Sikkerhedssituationen og den militære situation	6
Den økonomiske og sociale situation, inklusiv narkotikaøkonomien og humanitære aspekter	7
Den danske indsats i Provincial Reconstruction Team Lashkar Gah	8
Den danske organisering og samarbejdet med Storbritannien	8
De danske Helmand-planer og det britiske Helmand Road Map	9
Den danske sikkerheds- og stabiliseringsindsats	11
Opbygning af de afghanske nationale sikkerhedsstyrker	12
Det konkrete civil-militære samarbejde om genopbygningsindsatsen	14
Genopbygningsprojekter finansieret af udviklingsbistanden og udført af Forsvaret i samarbejde med civile rådgivere	14
PRT-distriktskontorerne	14
Bistandsindsatsen	15
Uddannelse	15
Forbedrede levevilkår	16
Narkotikaøkonomien	16
Afrapportering på benchmarks for 2008	18

INDLEDNING

Indsatsen i Helmand er en væsentlig og central del af det danske engagement i Afghanistan. 'Den danske indsats i Helmand 2008' - Helmand-planen - blev udarbejdet af Forsvarsministeriet og Udenrigsministeriet i december 2007, i dialog med den kreds af partier i Folketinget, der står bag den danske indsats i Afghanistan. Afghanske myndigheder, Storbritannien og repræsentanter fra det danske forskningsmiljø og en række NGO'er var også involveret i udarbejdelsen, og bidrog med ideer og forslag.

Helmand-planen er en årlig redegørelse for de mål som den danske civile og militære indsats søger at opnå i Helmand. Den nøjagtige planlægning og gennemførelse af de danske aktiviteter sker lokalt og i samarbejde med de afghanske myndigheder og Storbritannien. Den etårige tidshorisont for indsatsen i Helmand skal sikre muligheden for hyppige justeringer i en situation præget af betydelig ustabilitet.

I juni 2008 offentliggjorde Regeringen en ny strategi for den samlede danske indsats i Afghanistan. Indsatsområder og målsætningerne i Helmand-planen for 2008 er i overensstemmelse med Afghanistan-strategien 2008-2012, ligesom kommende Helmand-planer vil blive formuleret inden for strategiens overordnede rammer. Yderligere er det britiske Helmand Road Map (HRM) en vigtig del af grundlaget for den danske indsats i Helmand.

Denne afrapportering gør status for den generelle situation i Helmand og redegør for de opnåede resultater i 2008. Der er fortsat væsentlige politiske, sikkerheds- og udviklingsmæssige udfordringer i Helmand, men den danske indsats i 2008 har medvirket til fremskridt inden for bl.a. regeringsførelse, sikkerhed, uddannelse og forbedrede levevilkår. 2009 vil utvivlsomt bringe nye udfordringer bl.a. i forbindelse med den planlagte afholdelse af præsidentvalg.

DEN DANSKE INDSATS I HELMAND 2008

Afghanistan Compact fra 2006 er det internationale samfunds aftale med den afghanske regering og udgør sammen med den i 2008 fremlagte afghanske udviklingsplan - Afghanistan National Development Strategy - den overordnede ramme for den afghanske sikkerheds-, stabiliserings- og genopbygningsindsats. Helmand-planen 2008 fastslår i overensstemmelse med Afghanistan Compact, at den overordnede målsætning for den danske indsats i provinsen er at bidrage til stabil og bæredygtig udvikling gennem en sammenhængende og fuldt integreret civil og militær indsats. Indsatsen skal bidrage til at imødegå radikaliserings og sikre lokalbefolkningens aktive støtte til regeringens indsats mod de voldelige grupper. Den danske indsats gennemføres i tæt samarbejde med de afghanske myndigheder, det internationale samfund og vores allierede i Helmand, først og fremmest Storbritannien.

Helmand-planen 2008 fastlægger følgende principper og tværgående hensyn som retningsgivende for indsatsen:

- a. Den afghanske regering er ansvarlig for fred, stabilitet og udvikling i Helmand.
- b. Det danske engagement skal medvirke til at styrke den afghanske regerings ejerskab, ansvar og myndighedsudøvelse på alle områder: politisk, udviklings- og sikkerhedsmæssigt.
- c. Det danske engagement i Helmand finder sted som en del af Provincial Reconstruction Team (PRT) Lashkar Gah. Danmark vil gennem PRT'et arbejde for en koordineret, sammenhængende og fuldt integreret politisk, udviklings- og sikkerhedsmæssig indsats, hvor indsatsen på alle tre områder gensidigt understøtter og styrker hinanden.
- d. Den samlede indsats målrettes mod de områder, som lokalbefolkningen efterspørger mest og vil søge at styrke befolkningens aktive opbakning til regeringen.
- e. Der vil være fokus på kapacitetsopbygning hos regeringen og hos provinsmyndighederne til fordel for en langsigtet og bæredygtig udvikling af provinsen. På lokalt niveau tilstræbes samarbejde med lokale strukturer og sammenslutninger, herunder ældreråd, for at forankre indsatsen bedst muligt.
- f. I overensstemmelse med de tværgående principper i Afghanistan Compact vil god regeringsførelse, kvinders rettigheder og indsatsen mod narkotikaøkonomien indgå i den danske indsats.
- g. Kommunikation både i forhold til den afghanske befolkning, andre aktører og den danske offentlighed vil indgå i indsatsen.

På denne baggrund identificerer Helmand-planen 2008 sikkerhed og stabilisering, uddannelse samt bekæmpelse af narkotikaøkonomien som de væsentligste prioriteter for den danske indsats i provinsen.

SITUATIONEN I HELMAND

Den politiske situation

Ved udgangen af 2008 er der generel forståelse i Kabul og det internationale samfund for Helmands centrale rolle i genopbygningen af Afghanistan. I forhold til bl.a. sikkerhedssituationen, de kommende præsident- og parlamentsvalg i henholdsvis 2009 og 2010 samt bekæmpelse af narkotikaøkonomien vil stabilitet og udvikling i Helmand få betydning for hele Afghanistan.

Genindtagelsen af distriktscenteret Musa Qala i slutningen af 2007 øgede opmærksomheden på Helmand. For første gang tilbageerobrede afghanske sikkerhedsstyrker og styrker fra International Security Assistance Force (ISAF) i fællesskab et distriktscenter. Præsident Karzais valg af den tidligere Talibanleder, Mullah Salam, som distriktsleder i Musa Qala øgede yderligere interessen for Helmand i såvel Kabul som det internationale samfund. Ved udgangen af 2008 er Mullah Salam fortsat distriktsleder, og på trods af store udfordringer er det lykkedes at fastholde den afghanske regerings tilstedeværelse i Musa Qala bl.a. ved hjælp af ISAF-styrker og oprettelsen af et PRT-distriktskontor.

Med ankomsten af amerikanske styrker i foråret 2008 til det sydlige Helmand fulgte distriktet Garmsir samme model som Musa Qala. En ny distriktsguvernør - dog ikke tidligere Taliban - blev indsat og en lokal eksekutivkomité (shura) blev udpeget til at styrke forbindelsen mellem distriktsadministrationen og lokalbefolkningen. Også her fastholder ISAF og de afghanske sikkerhedsstyrker deres tilstedeværelse. Det betyder, at den afghanske regering fortsat har kontrol med Garmsir

distriktscenter således at der er etableret en sikkerhedssituation, der muliggør begrænset udvikling og genopbygning i distriktet samt kapacitetsopbygning af de afghanske sikkerhedsstyrker.

Genindtagelsen af Musa Qala og Garmsir har betydet hårde kampe med oprørsgrupperne og bragt de militære konflikter tættere på beboede områder end tidligere. Vurderingerne på provins- og distriktsniveau peger imidlertid på, at det netop er konfrontationen med oprørsgrupper og bekæmpelse af narkotikaøkonomien, der vil bringe bedre sikkerhedsforhold på sigt - selvom situationen umiddelbart forekommer forværret. Således vurderer størstedelen af de internationale og lokale aktører i Helmand, at sikkerhedssituation lokalt kan opleves som værende forværret i løbet af 2008.

Udnævnelsen i 2008 af Gulab Mangal til Provinguvernør i Helmand har været af stor betydning. Efter en periode med manglende engagement fra den tidligere guvernør bragte Mangal integritet og beslutningskraft til provinsen. Mangal har som tidligere guvernør i den østlige del af landet arbejdet tæt sammen med ISAF-styrker og kender værdien af et tæt samarbejde med PRT'et. Mangal ser nødvendigheden af at fokusere på regeringsførelse på distriktsniveau og har derfor udskiftet korrupte og ineffektive distriktsledere. 2008 har således bragt nye distriktsledere til Garmsir, Gereshk og Sangin. Mangal har besøgt alle provinsens distrikter. Ikke mindst det første besøg af en Provinguvernør i Gereshk i mere end 30 år styrkede Mangals agtelse blandt lokalbefolkningen. Mangals fokus på bedre regeringsførelse, forbedrede levevilkår, uddannelse for alle og bekæmpelse af narkotikaøkonomien har givet ham en solid

opbakning i distriktscentrene. Det er endvidere lykkedes ham at bryde med det traditionelle system, som dikterer, at lokale ledere skal stamme fra lokalområdet. Hans oprindelse fra den østlige del af Afghanistan betyder, at han ikke har tætte personlige forbindelser i provinsen. Mangal har valgt at videreføre denne praksis på distriktsniveau således, at alle de nyudnævnte distriktsledere er fra andre områder af landet.

Mangals indsats inden for narkotikabekæmpelse har gjort ham upopulær blandt visse dele af befolkningen. Der har gennem 2008 været forsøg på dels at underminere ham, dels helt at fjerne ham fra magten. Tidligere guvernør i Helmand Sher Muhammad Arkunzada har ved gentagne lejligheder forsøgt at underminere Mangals position. Arkunzada var under det første demokratiske valg i Afghanistan medvirkende til at sikre Præsident Karzai opbakning fra den pashtunske befolkning i Helmand. Med vælgerregistreringen i januar og det planlagte præsidentvalg medio 2009, vil ønsket om de pashtunske stemmer veje tungt hos Præsident Karzai. Det ser dog for nuværende ud til, at Mangal har præsidentens tillid og støtte - ikke mindst på grund af Mangals gode relationer til internationale aktører i Helmand. Den forestående vælgerregistrering vil belyse Mangals evne til at mobilisere vælgerne, og der vil fra Kabul blive holdt skarpt øje med processen.

Sikkerhedssituationen og den militære situation

Sikkerhedssituationen i Helmand er forskellig fra område til område. Der er store forskelle fra de tætbefolkede distrikter, hvor de afghanske sikkerhedsstyrker og ISAF fokuserer indsatsen til de tyndere befolkede landområder. Situationen kan såle-

des variere fra områder med relativ stabilitet, der muliggør begrænset udvikling og genopbygning, til andre områder, hvor der lokalt foregår egentlige kamphandlinger.

Helmand-provinsen er fortsat kendetegnet ved en svagt funderet provinsregering med et dårligt udviklet administrativt system. Traditionelle magthavere, narkobaroner og militsledere, er en fremherskende del af provinsens magtstruktur og en medvirkende årsag til, at det politiske lederskab i Helmand har svære kår.

Oprørsgrupperne i Helmand har i 2008 mistet flere centrale ledere. Det har betydet, at oprørsgrupperne i lange perioder generelt ikke har været i stand til at koordinere indsatsen med henblik på at gennemføre større operationer i provinsen. Der har dog i slutningen af 2008 været enkelte større operationer, herunder et koordineret angreb på distriktscentret i Lashkar Gah i oktober. Ledelsen af oprørsgrupperne evner at omstille sig til de ændrede betingelser både på lokalt niveau og hvad angår mere langsigtet planlægning. Da oprørsgrupperne har erkendt, at de som oftest lider store tab i direkte kamphandlinger mod ISAF og de afghanske sikkerhedsstyrker i Helmand, forsøger de at genvinde initiativet ved asymmetrisk krigsførelse. I Helmand er især antallet af angreb med improviserede vejsidebomber steget markant, ligesom der har været en stigning i antallet af asymmetriske angreb og baghold imod trafikanter på vejnettet. Stigningen er sket i takt med, at oprørerne erkender, at de med denne taktik opnår størst effekt i offentligheden samt reducerer deres tab. Langt de fleste ofre for disse angreb er afghanere. Mange steder har provins- og di-

striktsmyndighederne derfor vanskeligt ved at gennemføre basal myndighedsudøvelse eller levere serviceydelser til de dele af lokalbefolkningen, der bor udenfor distriktscentrene. Særligt den begrænsede bevægelsesfrihed for befolkningen reducerer muligheden for at udvikle provinsens politiske strukturer, handelsliv, økonomi, infrastruktur m.v.

Oprørsgrupperne har dermed formået at opretholde en kritisk sikkerhedssituation, og store dele af den pasthunske befolkning forholder sig derfor afventende med åbent at støtte enten de afghanske myndigheder eller oprørsgrupperne.

Den økonomiske og sociale situation, inklusiv narkotikaøkonomien og humanitære aspekter

Fraværet af tilstrækkelig pålidelig information vanskeliggør en detaljeret beskrivelse af den sociale og økonomiske situation i Helmand. Det kan dog generelt konstateres, at samhandel og anden lovlig økonomisk aktivitet stiger i takt med forbedringer af de lokale sikkerhedsforhold. Ikke mindst sikringen af veje øger bevægeligheden af varer og mennesker mellem de befolkningstætte områder i provinsen, hvilket kommer klart til udtryk i bl.a. Gereshk.

Narkotikaøkonomien er fortsat et massivt problem i Helmand. FN vurderer at ca. 2/3 af Afghanistans samlede opiumsproduktion i 2008, eller hvad der svarer til et opdyrket areal på 103.000 hektarer, kommer fra Helmand. Tiltag fra den afghanske regering, såsom distribution af såsæd og oplysningskampagner mod narkotika, har haft en vis virkning, men narkotikaøkonomien er fortsat den eneste reelle indtjeningsmulighed for

mange indbyggere i provinsen. Helmand er historisk en rig landbrugsprovins, men årtiers mangel på vedligeholdelse og udvikling har betydet, at hele landbrugssystemet, herunder kunstvandingsanlæg og forædlingsfaciliteter, er nedslidte og ubrugelige. Massive investeringer fra bl.a. USAID har medført, at dele af Helmand floddalen så småt er begyndt at se spirende landbrug. Men der er lang vej igen, og så længe opiumsdyrking er mere rentabelt end alternative afgrøder, og Taliban kan tvinge bønderne til at fortsætte dyrkingen, vil situationen ikke ændres.

Helmand er en af de få provinser i Afghanistan, der ikke har været berørt af tørke i det forløbne år, og den generelle fødevarer-situation i provinsen rapporteres at være tilfredsstillende. Generelt er det offentlige system i Helmand dog uhyre svagt, og der er ingen stats- eller provinsadministration, der kan hjælpe folk i nød. Familierne og stammerne udgør de sociale netværk, der understøtter de svage.

DEN DANSKE INDSATS I PROVINCIAL RECONSTRUCTION TEAM LASHKAR GAH

Den danske organisering og samarbejdet med Storbritannien

ISAF har opdelt Afghanistan i fem regionale kommandoer. Den regionale kommando i syd (Regional Command South) er opdelt i en række Provincial Reconstruction Teams (PRT). Heriblandt er PRT Lashkar Gah opkaldt efter Helmands provinshovedstad, som Danmark indgår i. PRT Lashkar Gah er under britisk ledelse og består af både civile og militære elementer.

Task Force Helmand udgør det militære element i PRT'et og udfører de militære dele af PRT'ets samlede indsats. Task Force Helmand har til opgave at assistere de lokale myndigheder i Helmand-provinsen i udbredelsen af deres autoritet til hele provinsen samt opbygge deres kapacitet til myndighedsudøvelse. Samtidig skal Task Force Helmand etablere sikkerhed sideløbende med genopbygningsindsatsen for at skabe sikkerhed og stabilitet i provinsen. Udover britiske og danske enheder har Task Force Helmand i 2008 også haft estiske, litauiske og tjekkiske enheder tilknyttet.

Hovedparten af det danske styrkebidrag i det sydlige Afghanistan er indsat i Task Force Helmand i form af en bataljonskampgruppe. Task Force Helmand har bemyndigelse til at pålægge bataljonskampgruppen specifikke opgaver i henhold til situationens udvikling samt de afghanske myndigheders, PRT'ets og ISAF's mål og planer. Danmarks indsats og bidrag til opnåelse af de strategiske målsætninger i provinsen kan derfor ikke måles isoleret, men skal ses som en del af de afghanske myndigheders, PRT Lashkar Gahs og det øvrige internationale samfunds samlede indsats.

Siden slutningen af 2007 er der i PRT Lashkar Gah løbende indført en ny struktur. Den nye struktur skal sikre en gradvis forskydning mod en mere civil indsats som en central del af både den danske og den britiske strategi. Antallet af civile (diplomater, rådgivere og eksperter) i PRT Lashkar Gah er steget fra ca. 30 siden begyndelsen af 2008 til 94 ved årets udgang. Dertil kommer en militær stab på 48, der bidrager til varetagelsen af PRT'ets opgaver. Omstruktureringen har ført til åbning af PRT distriktskontorer, der har bragt den civile rådgiverstab endnu tættere på de afghanske distriktsmyndigheder og ISAF's militære chefer. Den øgede tilstedeværelse af sektoreksperter inden for bl.a. politik og forsoning, god regeringsførelse, sikkerhed, stabilisering, retssikkerhed, økonomisk udvikling, narkotikabekæmpelse og kommunikation har betydet, at der i samarbejde med de afghanske myndigheder er udarbejdet bedre distriktsudviklingsplaner og sikret bedre understøttelse af planernes gennemførelse.

Den dansk-britiske indsats i Helmand i 2008 er blevet gennemført som en fuldt integreret civil og militær indsats, hvor danske og britiske civile rådgivere samarbejder, afløser hinanden i rotationsperioder og arbejder tæt sammen med begge landes sikkerhedsstyrker.

De danske rådgivere er i 2008 blevet yderligere integreret i PRT-strukturen, og medio 2008 udsendtes en dansk chefrådgiver, der indgår i PRT'ets øverste ledelse. Den danske uddannelsesrådgiver spiller en nøglerolle i forberedelse og implementering af PRT'ets uddannelsesprojekter finansieret gennem danske, britiske og andre donorerers bevillinger. I Gereshk, hvor hovedparten

af de danske styrker er baseret, udgøres rådgiverstaben af to danske rådgivere og en britisk kollega. Der er i slutningen af 2008 rekrutteret yderligere to civile rådgivere, der planlægges udsendt i starten af 2009. Der er tale om henholdsvis endnu en uddannelsesrådgiver til PRT'et i Lashkar Gah og en stabiliseringsrådgiver til Gereshk. Sidstnævnte skal bl.a. understøtte den fortsatte indsats vedrørende god regeringsførelse på distriktsniveau.

De danske Helmand-planer og det britiske Helmand Road Map

Helmand Road Map (HRM), som blev færdigudviklet i april 2008, er den britiske strategi for indsatsen i Helmand. HRM har udgjort en væsentlig referenceramme for implementeringen af Helmand-planen 2008. Målsætningerne er i overensstemmelse med de hidtidige britiske planer såvel som den danske Helmand-plan 2008. HRM bygger på en målrettet prioritering af den samlede indsats gennem etableringen af otte internt forbundne prioritetsområder, der geografisk fokuseres på seks distrikter i Helmand. Strategien bygger på en vurdering af, hvad der realistisk kan opnås ud fra de givne afghanske og de primært britiske, danske og amerikanske ressourcer samt på vigtigheden af at levere mærkbare forandringer og resultater til provinsens befolkning.

De otte prioritetsområder i HRM, der med forskellig styrke danner udgangspunkt for indsatsen i distrikterne Lashkar Gah, Gereshk, Sangin, Musa Qala, Garmshir og Nad Ali, er:

1. Politik og forsoning
2. Regeringsførelse
3. Retssikkerhed: retssystem, politi og fængsler

4. Sikkerhed
5. Økonomisk udvikling og genopbygning
6. Narkotikabekæmpelse
7. Strategisk kommunikation
8. Regionalt engagement

Mens de danske Helmand-planer revideres årligt, opererer HRM med et toårigt tidsperspektiv, idet der dog halvårligt gennemføres en analyse af HRM's effekt med mulighed for tilpasninger.

I forlængelse af prioriteterne i Afghanistan-strategien 2008-2012 og Helmand-planen 2008, vil den danske indsats i Helmand også fremadrettet være knyttet til den britiske strategi. HRM forelå ikke da den danske Helmand-plan for 2008 blev udarbejdet, og Helmand-planen for 2009 vil mere direkte synliggøre sammenhængen og arbejdsdelingen mellem den danske og den britiske indsats.

Gennemgangen af HRM efter de første 6 måneder viser overordnet, at der er opnået en vis grad af fremskridt inden for stort set alle indsatsområder. Det står også klart, at den komplekse politiske situation i Kabul har en direkte indflydelse på udviklingen i provinsen. Det er således vanskeligt for provins-administrationen at skabe resultater, når ministerier i Kabul

ikke er i stand til at sikre den politiske konsensus, der kræves for at udforme og gennemføre love og regler - og dermed sikre rammerne for den lokale forvaltning. HRM er i forlængelse af den første halvårsgennemgang blevet opdateret. Der vil herefter blive givet prioritet til udarbejdelsen af de konkrete distriktsplaner, hvortil kommer en udvidelse af strategien til mere direkte at omfatte andre donorerers indsats og prioriteter. Uddannelse vil derfor fremover være en integreret del af HRM, og det danske bidrag på området vil blive en integreret del af målsætningerne.

DEN DANSKE SIKKERHEDS- OG STABILISERINGSINDSATS

Task Force Helmands enheder var i begyndelsen af 2008 koncentreret om de befolkningstætte områder i det centrale Helmand samt den strategisk vigtige Kajakidæmning. Task Forcen begyndte fra medio 2007 at presse oprørsgrupperne væk fra befolkningscentrene og skabe forudsætninger for genopbygningsindsatsen. Disse operationer er fortsat i 2008. Derudover blev der lagt vægt på den fortsatte udvikling af Kajakidæmningen, hvilket foreløbig kulminerede med den store operation i september 2008, hvor der blev transporteret en ny turbine frem til dæmningen. Den danske bataljonskampgruppe havde under operationen til opgave at vildlede oprørsgrupperne i forhold til, hvilken rute turbinen ville blive transporteret ad.

De afghanske myndigheder angiver, at de sammen med ISAF kontrollerer godt halvdelen af Helmands 13 distrikter. Der er således blevet etableret en sikkerhedssituation, der muliggør begrænset udvikling og genopbygning i de pågældende distrikter samt kapacitetsopbygning af de afghanske sikkerhedsstyrker. I disse distrikter er hovedparten af befolkningen neutralt afventende over for de afghanske myndigheder, men de fleste er dog villige til at samarbejde, når/hvis de aktivt opsøges. Sikkerhedssituationen er dog omskiftelig inden for flere af distrikterne.

I de områder, som oprørsgrupperne kontrollerer eller kan udøve markant indflydelse i, er befolkningen sårbar overfor intimidering, trusler og tvang. Her er hovedparten af befolkningen generelt nødt til at yde passiv støtte til oprørsgrupperne og tolerere deres tilstedeværelse og operationer i respektive klan- eller stammeområder.

I lighed med 2006 og 2007 var den danske styrke i Helmand også i 2008 indsat i meget vanskelige og krævende sikkerhedsoperatio-

ner. Operationerne bidrog til at skabe den nuværende sikkerhedssituation, der muliggør begrænset udvikling og genopbygning i befolkningscentrene i Helmand. Konkret har bataljonskampgruppen bidraget til at stabilisere situationen i Gereshk samt til udvidelsen af det område i Upper Gereshk Valley, hvor der kan gennemføres udvikling og genopbygning. Markant var den succesfulde operation Dinesen i oktober 2008, der havde til opgave at fordrive oprørsgrupperne fra et område ca. 15 kilometer nordøst for Gereshk by. Af andre operationer kan nævnes støtte til guvernør Mangals uddeling af hvede til landbefolkningen i blandt andet Gereshk-distriktet. Endelig kan nævnes den store operation, der med succes blev gennemført i december måned i Nad E Ali distriktet, vest for Lashkar Gah. Operationen blev gennemført i tæt samarbejde mellem afghanske sikkerhedsstyrker og Task Force Helmand. Formålet med operationen var at presse oprørsgrupperne væk for området med henblik på at skabe sikkerhed og stabilitet, så vælgerregistreringen nu kan påbegyndes.

I Gereshk by og dens nære omegn vurderes situationen at være stabil. Siden august 2008 har der ikke været direkte angreb på byen, og i anden halvdel af 2008 har der ikke været angreb med selvmordsbomber. Denne sikkerhed i Gereshk skyldes, at det afghanske politi i området er relativt effektivt, samt at politiet bliver støttet af den afghanske hær og ISAF. Udviklingen i Gereshk by er således positiv, hvilket blandt andet ses ved, at handelslivet fortsat udvikler sig. Mange af de handlende er kommet fra nabolistrikterne, og der er et varieret udbud af både lokale samt udefra kommende varer. Byen har i løbet af 2008 udviklet sig til at være Helmands økonomiske centrum. Generelt udtrykker indbyggerne i Gereshk tilfredshed med sikkerhedssituationen, og de er glade for ISAF's indsats.

Særligt i og omkring Gereshk har indsatsen medført en svag, men fortsat skrøbelig, forbedring i befolkningens holdning til de afghanske myndigheder. Indbyggerne er dog utilfredse med den høje arbejdsløshed og kriminaliteten i området. I den kommende tid bliver det derfor en udfordring at støtte beskæftigelses-fremmende aktiviteter.

Indsatsen har haft alvorlige omkostninger. 12 danske soldater omkom som følge af indsatsen i 2008, mens tyve blev såret; heraf flere alvorligt.

Udover Task Force Helmands enheder opererede amerikanske enheder fra Operation Enduring Freedom (OEF) også i Helmand i 2008. Fra april til september gennemførte amerikanske enheder operationer omkring byen Garmshir i den sydlige del af provinsen med henblik på at fordrive oprørsgrupperne og skabe forudsætninger for at iværksætte genopbygning. Da disse enheder blev trukket væk i efteråret 2008, overtog Task Force Helmand opgaven, ligesom der blev tilført enheder fra den afghanske hær.

Opbygning af de afghanske nationale sikkerhedsstyrker

Det har været en arbejdsdeling mellem Danmark og Storbritannien, hvor det primært har været Storbritannien, der har kunnet afse styrker til at gennemføre træning og kapacitetsopbygning af den afghanske hærs enheder i Helmand. Storbritannien har således stillet med alle kapacitetsopbygningsenheder, Operational Mentor Liaison Teams (OMLT). Dette har blandt andet været muligt for Storbritannien, fordi den danske bataljonskampgruppe har været brugt til løsning af sikkerheds- og stabiliseringsopgaver i den centrale del af Helmand-provinsen.

I samarbejde med den afghanske hær løser den danske kamp-

gruppe dog allerede i dag en lang række opgaver til støtte for kapacitetsopbygningen af den afghanske hær. Opgaverne omfatter gennemførelse af operationer, hvor afghanske enheder indgår på lige fod med andre enheder i den danske kampgruppe, planlægning og gennemførelse af fælles patruljer i operationsområdet, koordination af opgaver og ansvarsfordeling samt civil-militære indsatser, (CIMIC - Civilian Military Cooperation) m.v.

Den afghanske hærs enheder i Helmand har i 2008 været i en god og konstruktiv udvikling. Enhederne i Helmand er generelt vel-fungerende og i stigende grad i stand til at planlægge, gennemføre og lede stadig større og mere komplekse operationer. Befolkningen har tillid til hæren, der ikke er præget af stammetilhørsforhold, men derimod optræder neutralt i forhold til de lokale stammestrukturer. Et eksempel på de afghanske sikkerhedsstyrkers stigende kapacitet var etableringen af patruljebase Attal fire kilometer nord fra Forward Operating Base Armadillo i maj 2008. Forud for etableringen gennemførte den afghanske hær et angreb frem til den lokalitet, hvor basen skulle etableres. Angrebet blev støttet af ISAF. De afghanske sikkerhedsstyrker demonstrerede ved denne lejlighed, at de på daværende tidspunkt formåede at gennemføre operationer på bataljonsniveau sammen med ISAF i Helmand, hvilket var et af benchmarkene for indsatsen i 2008.

Trods den relative succes i opbygningen af den afghanske hærs enheder i Helmand, forventes de afghanske sikkerhedsstyrker ikke at ville være i stand til selv at varetage sikkerheden i hele provinsen inden for den periode som den nuværende Afghanistan-strategi dækker (2008-2012). Det beror blandt andet på manglen på kvalificerede enheder, hvilket fortsat medfører, at den afghanske hær ikke kan dække alle områder i provinsen, men i stedet må priori-

tere anvendelsen og fordelingen af sine enheder. Det har for eksempel medført, at den afghanske hær i oktober besluttede at flytte nogle af enhederne fra den nordlige del af det danske operationsområde og blandt andet måtte lukke patruljebase Attal. Dette skete for at forstærke beskyttelsen og indsatsen omkring provinshovedstaden Lashkar Gah. Der er et tæt samarbejde mellem ISAF og den afghanske hær, men i sidste ende er det de afghanske myndigheder, der afgør, hvor den afghanske hær skal indsættes. Efterfølgende har oprørsgrupperne forsøgt at udnytte omstruktureringen af de afghanske styrker til at genvinde fodfæstet i den nordlige del af det danske ansvarsområde. Dette ændrer dog ikke ved, at der i 2008 samlet set har været tale om en udvidelse af det samlede område i Upper Gereshk Valley.

Danmark har i 2008 ydet støtte til kapacitetsopbygning af de afghanske sikkerhedsstyrker. Pr. 30. september 2008 var der givet tilsagn om støtte for ca. 36 mio. kr. Det drejer sig bl.a. om skydebaner, køretøjer til politiet og materieldonationer, herunder donation af morterer til den afghanske hær.

Task Force Helmands, herunder den danske bataljonskampgrupper, samarbejde med det afghanske politi støttes af det britiske politi og militærpoliti. Den danske bataljonskampgruppe koordinerer og gennemfører i begrænset omfang patruljer sammen med det afghanske politi. I perioder, hvor afghanske politistyrker er på uddannelsesophold i andre provinser, støtter den danske bataljonskampgruppe ved en øget tilstedeværelse i det danske operationsområde, herunder i Gereshk by. Dette var f.eks. tilfældet i foråret 2008, hvor en betydelig andel af Gereshks politistyrke i otte uger gennemførte det grundlæggende polititræningskursus (FDD - Focused District Development) i Kandahar.

Det er fortsat en vanskelig opgave at opbygge en effektiv og troværdig afghansk politistyrke. Det afghanske politi lider stadig under et dårligt omdømme i befolkningen. Kapacitetsopbygningen af det afghanske politi er en større udfordring, og indsatsen på politiområdet befinder sig generelt på et tidligere stadie end uddannelsen af den afghanske hær.

Politistyrken i Gereshk består af cirka 220 politifolk, hvoraf kun cirka halvdelen har gennemført det grundlæggende polititræningskursus. Resten indsættes til løsning af politimæssige opgaver, primært kontrolposter, uden forudgående træning. Desuden mangler politiet i Gereshk mellemledere, efterforskningskapacitet og andre ressourcer. Der forekommer derfor stadig korrupsion i det lokale politi. I forbindelse med at skabe øget bevægelsesfrihed for de lokale, spiller politiet ofte en negativ rolle, idet lokalbefolkningen fortsat klager over arbitrær beskatning ved kontrolposter. Omfanget er dog væsentligt mindre end før gennemførelsen af det grundlæggende polititræningskursus, ligesom de britiske mentorhold og deres fokus på politikontrolposter har resulteret i en forbedret adfærd fra politiet og dermed øget tilfredshed blandt lokalbefolkningen. Til forskel fra mange andre byer i Helmand, har politiet i Gereshk ingen erkendte bånd til oprørsgrupperne, og trods problemerne er politiet i Gereshk generelt i stand til at levere grundlæggende sikkerhed, der i lokalbefolkningens øjne er på et tilfredsstillende niveau.

Fortsat fokus på udvikling af ANP gennem uddannelse og mentoring er dog afgørende. Vilklårene for den fortsatte polititræning forventes væsentlig forbedret med færdiggørelsen af det nye politihovedkvarter i Gereshk medio 2009.

DET KONKRETE CIVIL-MILITÆRE SAMARBEJDE OM GENOPBYGNINGSINDSATSEN

Genopbygningsprojekter finansieret af udviklingsbistanden og udført af Forsvaret i samarbejde med civile rådgivere

I samarbejde med Storbritannien har Danmark i 2008 fortsat den del af genopbygningsindsatsen, der udgøres af mindre projekter identificeret i samarbejde med lokalbefolkningen, som f.eks. skoler, sundhedsklinikker, rensningsanlæg, mindre veje og broer. De civile aktører, herunder NGO'er, som normalt ville udføre denne form for arbejde, er ikke til stede i Helmand. I tråd med principperne om samtænkning er forsvaret den udførende part, men projekterne planlægges i tæt samarbejde med danske og britiske civile rådgivere. Der er ultimo 2008 udført ca. 44 projekter til en værdi af ca. 3,5 mio. kr. Projekterne ligger inden for de prioritetsområder, der er identificeret i HRM som f.eks. vand, elektricitet og anden infrastruktur, samt sundhed og uddannelse.

PRT-distriktskontorerne

Holdet, som i 2008 udførte de mindre genopbygningsaktiviteter i Gereshk og omegn, bestod typisk af 1-2 civile rådgivere samt CIMIC-enheden og militære ingeniører. Bemandingen blev løbende forhøjet, og det er målet, at et PRT-distriktskontor skal omfatte 11 rådgivere (britiske og danske). De 11 rådgivere vil blive fordelt på 5 civile rådgivere og 6 militære, der i sig selv udgør et såkaldt Military Stabilisation and Support Team (MSST). Rådgiverne vil på baggrund af distriktsplanerne arbejde inden for et eller flere af HRM's prioritetsområder. Også mandskabet i den danske CIMIC-enhed vil udover de traditionelle CIMIC-opgaver kunne støtte PRT-distriktskontorets arbejde. Distriktskontorerne vil i såvel planlægning som gennemførelsen af genopbygnings- og udviklingsindsatsen kunne

trække på ekspertise fra såvel PRT Lashkar Gah som Task Force Helmand. Ved slutningen af 2008 vil der således være flere personer tilknyttet den civile indsats, end der er på provinsniveau ved størstedelen af de øvrige PRT'er i Afghanistan.

Det er en forudsætning for de civile rådgiveres arbejde i Helmand at de gives den nødvendige beskyttelse. Forsvaret tilvejebringer beskyttelsen for rådgiverne udsendt af Danmark, men beskyttelsen kan dog, hvor det er muligt og hensigtsmæssigt, varetages af private firmaer samt andre ISAF-enheder. Beskyttelsen af de civile rådgivere er i 2008 blevet varetaget af den danske bataljonskampgruppe, de britiske styrker og det private britiske sikkerhedsfirma Armor Group International (AGI), der siden sommeren 2008 har været til stede i Lashkar Gah, Gereshk og Garmsir.

BISTANDSINDSATSEN

Den danske bistandsindsats har i overensstemmelse med Helmand-planen 2008 været fokuseret på initiativer inden for uddannelse samt bekæmpelse af narkotikaøkonomien. God regeringsførelse og kvinders rettigheder har været væsentlige tværgående prioriteter i indsatsen. Der er i 2008 anvendt 355 mio. kr. til bistandsindsatsen i Afghanistan, hvoraf ca. 38,5 mio. er anvendt direkte i Helmand. Endvidere gives en del af den danske bistand som budgetstøtte, som såvel direkte som indirekte kommer Helmand til gode.

Uddannelse

Også på uddannelsesområdet hører Helmand til blandt de vanskeligste provinser i Afghanistan. Således har størstedelen af børn i skolealderen fortsat ikke adgang til uddannelse. Ifølge undervisningsministeriet er det kun ca. 22 pct. af de eksisterende skoler i provinsen, der i dag er fuldt funktionsdygtige. Den vanskelige sikkerhedssituation i Helmand har betydet, at det kun har været muligt at genåbne skoler i visse distrikter. I andre distrikter har nogle skoler måttet lukke på grund af manglende bevægelsesfrihed for de skolesøgende børn.

Tallene fra de afghanske myndigheder er behæftet med en betydelig usikkerhed. Målsætningen i Helmand-planen 2008 var at stabilisere antallet af elever på daværende niveau, som i slutningen af 2007 skønnedes at være 70.000. Dette skøn har vist sig ikke at holde stik. Siden udarbejdelsen af Helmand-planen 2008 har de afghanske myndigheder nedjusteret tallet til, at der var ca. 50.000 skolebørn i Helmand i begyndelsen af 2008. Ved udgangen af 2008 skønnedes det, at i alt 55.000 børn gik i skole.

Især har det vist sig vanskeligt at få flere piger i skole, da disse typisk er de første, som ikke får lov til at komme i skole, hvis familierne vurderer, at det vil være usikkert at sende dem af sted. I alt 15 skoler er genåbnet i Helmand i løbet af 2008. Ca. 50 pct. af de åbne skoler i provinsen ligger i hovedbyen Lashkar Gah. Yderligere er kvinders andel af provinsens registrerede lærere samt andelen af kvindelige lærerstuderende steget markant, hvilket er en central forudsætning for at få flere piger i skole.

Danmark leder den internationale indsats inden for uddannelsessektoren i Helmand. Den civile uddannelsesrådgiver - udsendt til Helmand i januar 2008 - har etableret tætte og effektive arbejdsrelationer til både de lokale undervisningsmyndigheder og øvrige PRT-partnere i provinsen. Danmark indgik i november 2008 en aftale med det afghanske undervisningsministerium om dansk støtte til bygning af ni skoler og to kollegier i provinshovedstaden Lashkar Gah samt finansiering af stipendier, der skal gøre det muligt for op til 2.000 studerende fra mere usikre distrikter i Helmand at studere i Lashkar Gah. Aftalen er blevet til i tæt samspil med både det afghanske undervisningsministerium i Kabul og de lokale undervisningsmyndigheder i Helmand. Formålet med aftalen er mere systematisk at tilbyde børn fra de ældre klassetrin adgang til undervisning i de relativt sikre hovedbyer, der som de eneste tilbyder undervisning udover de første klassetrin. Initiativet sigter mod - udover at give børnene mulighed for at komme i skole - at styrke forbindelsen mellem (provins)regeringen og befolkningen i landdistrikterne.

Undervisningsministeriets plan i relation til de mindre klassetrin i usikre distrikter uden skoler er - så vidt det lader sig gøre - at lade børnene modtage undervisning i moskeer eller andre faciliteter, som er acceptable for lokalsamfundene. Tanken er, f.eks. efter aftale med den lokale mullah, at sende 2-3 skolelærere til landsbyens moske og undervise i et begrænset antal kernefag efter standardiserede skolebøger. Det er selvsagt kun muligt at etablere et sådant samarbejde med moderate mullaher, der er indstillet på at samarbejde med regeringen. Børnene får adgang til de samme bøger, som der undervises efter i regeringsskolerne og undgår - i mangel af bedre - dermed at være henvist alene til religiøst baseret undervisningsmateriale. Først og fremmest handler det om at lære børnene at læse og skrive deres modersmål. Der er, ud over at give børnene adgang til basal undervisning, tale om et første skridt i bestræbelserne på at sikre en gradvis accept af offentlig skolegang som en integreret del af livet i lokalsamfundene.

Herudover er det en vedvarende afghansk og dansk prioritet at genåbne og bygge skoler i de landsbyer og områder, hvor sikkerhedssituationen tillader det, og lokalsamfundene er parate til både at sende deres børn i skole samt være med til at sikre skolerne.

Forbedrede levevilkår

Størstedelen af befolkningen i Helmand bor på landet eller i mindre byer. Der er brug for indsatser, der styrker grundlaget for økonomisk udvikling i landområderne gennem understøtning af de produktive sektorer. Indsatser, der sigter mod at forbedre levevilkårene, vil samtidig bidrage til at skabe grundlaget

for en mere effektiv bekæmpelse af narkotikaøkonomien gennem tilvejebringelse af alternative indtjeningsmuligheder. En række arbejdskraftintensive projekter er således igangsat i provinsen og medfører løbende beskæftigelsesmuligheder for befolkningen. Erfaringerne fra 2008 viser, at skabelse af en vis grad af sikkerhed medfører øget lovlig økonomisk aktivitet, som den brede befolkning har udbytte af. Erfaringer viser imidlertid også, at en stor del af økonomien i Helmand fortsat er baseret på illegale indtægter, ikke mindst fra narkotikaøkonomien.

Danmark deltog aktivt i forberedelsen og gennemførelsen af en britisk infrastruktur-analyse i Helmand i september 2008, som bl.a. fokuserede på renovering af vandkraftanlægget i Gereshk og det tilhørende el-fordelingssystem. Ved udgangen af 2008 drøfter Danmark sammen med Storbritannien samt andre potentielt interesserede partnere mulighederne for at finansiere projektet, der har et stort potentiale for forbedring af levevilkår i området. Stabil elforsyning vil bidrage til generelt forbedrede vilkår i området, og mere specifikt skabe basis for etablering og udvikling af små og mellemstore virksomheder inden for produktion og forarbejdning af råvarer fra bønderne i omegnen. Det vil skabe arbejdspladser i Gereshk og vil medvirke til at skabe stabile afsætningsmuligheder for oplandets landbrugsproduktion og samtidig udgøre et vigtigt tiltag i kampen for at få bønderne i Helmand til at lægge produktionen om fra opiumsvalmuer til legale afgrøder.

Narkotikaøkonomien

Narkotikaøkonomien er fortsat et stort problem i Helmand, og 2008 har yderligere illustreret den tætte forbindelse mellem

narkotikaøkonomien og Taliban. Mens Danmark ikke direkte har finansieret narkotikabekæmpelsesinitiativer i 2008, har eksempelvis den danske militære tilstedeværelse bidraget til fremskridt på området. Programmet med uddeling af såsæd som en alternativ afgrøde er eksempelvis kun muligt på baggrund af den sikkerhed, som danske og andre ISAF-styrker har skabt. Et andet eksempel er de danske civile rådgiveres aktive deltagelse i identifikationen og implementeringen af mulige projekter, som tilbyder et alternativ til narkotikaøkonomien. Sådanne projekter er i 2008 blevet finansieret af Storbritannien under budgettet for narkotikabekæmpelse under Stabilisation Aid Fund (SAF).

Som følge af den tætte sammenhæng mellem oprørsgrupperne og de afghanske narkokarteller, samt på baggrund af en anmodning fra den afghanske regering, besluttede NATO i oktober 2008 midlertidigt at skabe mulighed for en styrket ISAF-indsats mod narkotikaøkonomien i Afghanistan. Den styrkede indsats vil blive rettet mod narkotikaforarbejdningsfaciliteter, transportere samt distributionsled og indgår i Folketingsbeslutning B 24 fra december 2008 vedrørende forøgelse af det generelle styrkeloft.

AFRAPPORTERING PÅ BENCHMARKS FOR 2008

Sikkerhed og stabilisering

Overordnet målsætning	Strategiske mål	Benchmarks/operationelle delmål
<ul style="list-style-type: none"> Den afghanske regering er i stand til selv at håndhæve sin autoritet i Helmand-provinsen. 	<ul style="list-style-type: none"> Udvikling af de nødvendige afghanske strukturer til opretholdelse af sikkerhed i Helmand-provinsen. 	<ul style="list-style-type: none"> Forsvaret, herunder styrkebidraget, bidrager primært i ramme af Task Force Helmand direkte og/eller indirekte til en forbedret sikkerhedssituation og til, at de afghanske sikkerhedsstyrker opbygges. Forsvaret, herunder styrkebidraget, bidrager primært i ramme af Task Force Helmand direkte og/eller indirekte til en forbedret sikkerhedssituation og til, at de afghanske sikkerhedsstyrker kan gennemføre operationer på bataljonsniveau sammen med ISAF. Forsvaret, herunder styrkebidraget, bidrager primært i ramme af Task Force Helmand direkte og/eller indirekte til en forbedret sikkerhedssituation og til, at de afghanske sikkerhedsstyrker kan gennemføre operationer på brigadeniveau sammen med ISAF samt håndhæve den afghanske regerings autoritet i dele af provinsen. Forsvaret, herunder styrkebidraget, bidrager primært i ramme af Task Force Helmand direkte og/eller indirekte til en forbedret sikkerhedssituation og til, at de afghanske sikkerhedsstyrker selvstændigt kan gennemføre operationer på brigadeniveau samt håndhæve den afghanske regerings autoritet i hele provinsen.

Ønsket effekt

- Befolkningen i Helmand begynder at blive mindre påvirkelig for intimidering fra Taliban og voldelige grupper. Støtten til de voldelige grupper begynder at vise en faldende tendens.
- Myndighederne kan delvist kontrollere Lashkar Gah, Gereshk og Sangin. Befolkningen i Helmand er mindre påvirkelig for intimidering fra Taliban og voldelige grupper. Støtten til de voldelige grupper falder.
- Myndighederne kontrollerer Lashkar Gah, Gereshk og Sangin. Kun et mindretal af befolkningen er påvirkelige for intimidering fra Taliban og voldelige grupper. Kun et mindretal af befolkningen støtter disse.
- Myndighederne kontrollerer på sigt Helmand-provinsen. Et flertal af befolkningen i Helmand-provinsen støtter generelt myndigheder og kun et meget lille mindretal er påvirkelig for intimidering fra Taliban og voldelige grupper.

Resultat ved udgangen af 2008

- Forsvaret har i 2008 bidraget direkte til den nuværende sikkerhedssituation, der muliggør begrænset udvikling og genopbygning i befolkningscentrene i Helmand samt kapacitetsopbygning af de afghanske sikkerhedsstyrker.
- Tre ud af de fire nuværende infanteribataljoner ved den afghanske hærs enheder i Helmand er nogen grad i stand til selvstændigt at planlægge og gennemføre operationer på bataljonsniveau med kun begrænset støtte fra ISAF.
- De afghanske myndigheder angiver, at de sammen med ISAF kontrollerer cirka halvdelen af Helmands 13 distrikter. Sikkerhedssituationen er dog omskiftelig inden for flere af distrikterne. De afghanske myndigheder kontrollerer således delvist Lashkar Gah, Gereshk, Sangin, Garmsier og Musa Qala. I de pågældende distrikter er hovedparten af befolkningen generelt neutralt afventende over for de afghanske myndigheder.
- Størsteparten af befolkningen i de nævnte områder er villige til at samarbejde, hvis den aktivt opsøges af myndighederne.
- I områder, som oprørsgrupperne kontrollerer eller kan udøve markant indflydelse i, er befolkningen sårbar overfor intimidering, herunder trusler og tvang. Her er hovedparten af befolkningen generelt nødt til at yde passiv støtte til oprørsgrupperne i form af tolerance overfor oprørsgruppernes tilstedeværelse og operationer i respektive klan- eller stamme-områder samt afståelse fra at rapportere herom til myndighederne.

Overordnet målsætning	Strategiske mål	Benchmarks/operationelle delmål
<ul style="list-style-type: none"> • Det internationale samfund og NGO'er kan under afghansk lederskab iværksætte genopbygning i Helmand. 	<ul style="list-style-type: none"> • Stabilisering af Helmand så udvikling kan finde sted i Helmand-provinsen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Den samlede danske indsats bidrager til at stabilisere Lashkar Gah, Gereshk og Sangin tilstrækkeligt til at genopbygning kan gennemføres. • Den samlede danske indsats bidrager til at genopbygning kan gennemføres i en større del af Helmand.
<ul style="list-style-type: none"> • Stabilisere situationen som grundlag for iværksættelse af udviklingsindsatser. • Øge mulighederne for økonomisk aktivitet ikke relateret til opiumsøkonomien. 	<ul style="list-style-type: none"> • Understøtte befolkningens opbakning til ISAF's tilstedeværelse. • Medvirke til at fremme økonomiske aktiviteter som ikke er relateret til opiums-økonomien. • Øge befolkningens adgang til basale serviceydelser • Øget sikkerhed og økonomisk aktivitet i Gereshk og dermed øget stabilisering af området • Øge den lokale kapacitet i Gereshk til at planlægge udvikling 	<ul style="list-style-type: none"> • Det danske styrkebidrag identificerer og gennemfører i samarbejde med lokalbefolkningen, herunder civilsamfund, og/eller de lokale myndigheder projekter med hurtige og synlige resultater for lokalbefolkningen. • Understøtte aktiviteter som bidrager til økonomisk aktivitet, beskæftigelse og bekæmpelse af opiumsøkonomien. • Styrke befolkningens, herunder kvinders, adgang til basale serviceydelser - sundhed, uddannelse, vand og sanitet • Iværksættelse af konkrete projekter som bidrager til økonomisk aktivitet, beskæftigelse og befolkningens adgang til serviceydelser • Gøre borgmesteren og distriktschefen i Gereshk i stand til at udarbejde en koordineret plan for udvikling af området i løbet af 2008

Ønsket effekt

- Der kan iværksættes kapacitetsopbygning og reformer af provinsadministrationen. Det internationale samfund og NGO'er kan arbejde i Lashkar Gah, Gereshk og Sangin.
- Der kan iværksættes kapacitetsopbygning og reformer af provinsadministrationen og dens institutioner udenfor Lashkar Gah, Gereshk og Sangin. Det internationale samfund og NGO'er kan arbejde i området.
- Der kan iværksættes kapacitetsopbygning og reformer af provinsadministrationen i hele provinsen med deltagelse af det internationale samfund og NGO'er.
- Der skabes grundlag for langsigtet udvikling.

Resultat ved udgangen af 2008

- Provinsadministrationen støttes p.t. af 12 lokale medarbejdere betalt af DFID (Department for International Development). Antallet af lokale NGO'er stiger, men kapaciteten er lav og der findes ikke internationale NGO'er - i større stil - der opererer i Helmand.
- I løbet af sommeren blev Garmsir distriktet tilbageerobret og der udføres nu væsentlige udviklingsaktiviteter i Musa Quala, Kajaki, Sangin, Gereshk, Lashkar Gah og Garmsir.
- UNAMA (United Nations Assistance Mission in Afghanistan) har ikke i 2008 åbnet kontor i Helmand, men forbereder sig aktuelt på at etablere tilstedeværelse i det sydlige Afghanistan.
- Styrkebidraget i Gereshk har gennemført en række projekter med aktiv deltagelse af lokalbefolkningen samt distriktsledelsen.
- PRT kontoret i Gereshk har i samarbejde med bataljonskampgruppen skabt tætte forbindelser til kvindegrupper i området.
- Den danske bataljonskampgruppen har i samarbejde med PRT'et og distriktsledelsen udarbejdet aktivitets-/udviklingsplan for distriktet. Herunder er de første egentlige embedsmænd til støtte for borgmesteren og distriktschefen blevet ansat.

Uddannelse og mindsket radikalisering

Overordnet målsætning	Strategiske mål	Benchmarks/operationelle delmål for skoleåret 2008/09
<ul style="list-style-type: none"> • Øge antallet af elever i de offentlige skoler. • Styrke kapaciteten hos provins-myndigheder. 	<ul style="list-style-type: none"> • Stabilisere antal elever i de offentlige skoler, så mindst 70.000 børn går i skole ved skolestarten februar 2009. • Øget antal elever i de offentlige skoler, så mindst 85.000 børn går i skole ved skolestarten februar 2010. • Øget antal elever i de offentlige skoler, så mindst 105.000 børn går i skole ved skolestarten februar 2011. • Styrke kapaciteten i undervisningsministeriet og undervisningsdirektoratet i Helmand. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kortlægning af samtlige skoler, elever og lærere i provinsen. • Genåbning/nybygning af mindst 10 skoler til brug ved skolestarten februar 2009 med lokal forankring. • Sikring af de basale rammer/udstyr på alle eksisterende skoler i Lashkar Gah og Gereshk fx møbler, undervisnings-materialer, adgang til vand og toiletfaciliteter for drenge og piger til brug ved skolestarten februar 2009. • Sikre lokalsamfundenes aktive opbakning til de gennemførte aktiviteter, herunder genåbning/nybygning af skoler og udbygningen af lærerseminariet. Planlægnings- og implementeringskapacitet er udviklet tilstrækkeligt til at nationale programmer kan gennemføres i Helmand. • Forbedrede faciliteter for uddannelse af lærere - renovering/nybygning af lærerseminarium.

Resultat ved udgangen af 2008

- Sikkerhedssituationen tillader ikke en systematisk kortlægning af alle skoler i Helmand. Flere geografiske områder ikke tilgængelige hverken for undervisningsministeriet eller PRT'et.
- 15 skoler er genåbnet i Helmand i løbet af 2008. Samtidig er skoler lukket i andre distrikter pga. manglende sikkerhed, hvilket har resulteret i et øget pres på faciliteterne i provinshovedstaden Lashkar Gah.
- 3 nye skoler bygget/åbnet i 2008 (PRT-finansieret: 2 danske og 1 britisk).
- Ca. 10 pct. forøgelse i antallet af børn i skole siden 2007 (2007: ca. 50.000 og 2008: ca. 55.000 børn).
- Nye skolebøger (klassetrin 1-6, trykning finansieret af Danmark) ankommet til Helmand i begyndelsen af september 2008 i tide til at blive fordelt til skolerne i forbindelse med starten på det nye skoleår.
- Renovering af lærerseminarium afsluttet og antallet af studerende øget med over 50 pct. (2007: 210 studerende, 2008: 445 studerende).
- Støtte til uddannelsessektoren ydes inden for to rammer: danske udviklingsmidler og den britiske stabiliseringsfond (SAF). Også den samlede SAF-indsats ledes og koordineres af den danske uddannelsesrådgiver. Den danske støtte ydes direkte gennem det afghanske undervisningsministerium og lægger vægt på opbygning af kapacitet både centralt og lokalt i undervisningsdirektoratet i Helmand. Formålet er bl.a. at skabe synergi mellem det nationale niveau og provinsniveauet. Fokus i 2008 har været udarbejdelsen af en fælles dansk-afghansk indsats i Helmand, hvilket i november 2008 resulterede i underskrivelsen af en aftale om bygning af ni skoler, to kollegier og en stipendieordning, der skal gøre det muligt for op til 2000 studerende fra usikre distrikter i Helmand at studere og bo i Lashkar Gah.

▶ Overordnet målsætning	Strategiske mål	Benchmarks/operationelle delmål for skoleåret 2008/09
<ul style="list-style-type: none"> Mindsket radikalisering i Helmand i forhold til uddannelses-sektoren. 	<ul style="list-style-type: none"> Fremtrædende lokale ledere, herunder religiøse ledere, står i skoleårene 2008/09 og 2009/10 løbende offentligt frem med kritik i tilfælde af eventuelle angreb på skolebørn, forældre, lærere og skole-bygninger (kvalitativ vurdering). Øget antal piger i skole i Lashkar Gah og Gereshk ved skolestarten februar 2009. Flere kvindelige lærere. Øget andel af piger i skolerne i Helmand ved skolestarten februar 2010. Regeringens tiltag i forhold til madrassaer gennemført ved mindst 2 skoler i Helmand ved skolestarten 2010. 	<ul style="list-style-type: none"> Gennemførelse af en uddannelsesjirga i Helmand med bred tilslutning til en styrket uddannelsesindsats i provinsen fra repræsentanter, der dækker mindst 80 pct. af befolkningen. Øget antal kvindelige lærere klar til undervisning ved skolestarten februar 2009. Levering af nye skolebøger til 2 madrassaer.

Resultat ved udgangen af 2008

- Guvernøren/undervisningsdirektoratet har afholdt en række uddannelsesshuras på distriktsniveau med deltagelse af lokale ledere og repræsentanter for uddannelsessektoren, herunder skolelærere. I juli 2008 gennemførte guvernøren tillige en provins-uddannelseshura i Lashkar Gah, der havde over 350 deltagere fra hele provinsen.
- Antallet af kvindelige studerende ved lærerseminaret er øget med 50 pct. (2007: 40 kvinder, 2008: 95 kvinder), hvilket er en central forudsætning for at få flere piger i skole.
- I overensstemmelse med den nationale afghanske strategi for uddannelsessektoren åbnede 1 provins-madrassa i Helmand i september 2008. Flere madrassaer i distrikterne har fået leveret og benytter også de skolebøger, som bruges i regeringskolerne.

Bekæmpelse af narkotikaøkonomien

Overordnet målsætning	Strategiske mål	Benchmarks/operationelle mål 2008
<ul style="list-style-type: none"> Bekæmpelse af opiumsøkonomien i Helmand. 	<ul style="list-style-type: none"> Reducere opiumsdyrkning gennem fremme af alternative indkomstkilder. Reducere opiumsøkonomien gennem tiltag, der øger risikoen ved at være involveret heri. Øge forståelsen for og konsekvenser af misbrugsproblemerne i Helmand. 	<ul style="list-style-type: none"> Gennemførelse af træningsaktiviteter for at fremme beskæftigelse og alternative indkomstkilder. Inddrage lokalsamfundenes unge og arbejdsløse i dansk finansierede aktiviteter, herunder skolebyggerier som alternativ til deltagelse i opiumsøkonomien. Faglige uddannelsesmuligheder styrket. Gennemførelse af tiltag til bekæmpelse af opiumsøkonomien inden for rammerne af NATO's Operationsplan. Gennemførelse af oplysningskampagne rettet mod befolkningen i Lashkar Gah og Gereshk.

Resultat ved udgangen af 2008

- Guvernør Mangal har taget opgaven alvorligt og er en effektiv leder af anti-narkotika initiativer. Mangals etablering af såkaldte "food-zones" samt efterfølgende udlevering af hvede såsæd har nået ca. 31.000 landbrug i provinsen.
- Brugen af lokale entreprenører til udførelse af alle projektaktiviteter, danske såvel som finansieret af andre donorer, bidrager betydeligt til beskæftigelsen i provinsen og tilbyder et alternativ til narkoindustrien. Den er dog fortsat den største industri i provinsen, og det vil tage år at få ændret dette billede.
- PRT Lashkar Gah har i løbet af 2008 støttet de afghanske myndigheders indsats mod narkotikækonomien. Støtten har bl.a. været fokuseret imod reduktion i antallet af narkomaner, alternative afgrøder samt kapacitetsopbygning af det afghanske narkotikapoliti."
- PRT Lashkar Gah har i løbet af 2008 støttet Guvernør Mangals oplysningskampagne, som bl.a. er fokuseret på klare budskaber vedrørende produktion og brug af narkotika.

Den danske indsats i Helmand 2008

Afrapportering 2008

Februar 2009

Udgiver:

Udenrigsministeriet
Asiatisk Plads 2
1448 København K

Telefon: 33 92 00 00

Fax: 33 54 05 33

E-mail: um@um.dk

Internet: www.um.dk

Design og tryk

Schultz Grafisk

Publikationen kan downloades eller bestilles på:
www.danida-publikationer.dk

ISBN (trykt version): :978-87-7087-116-7

ISBN (elektronisk version):978-87-7087-117-4